

NHẬN DIỆN

VÀ PHÂN LOẠI BÀI TỔNG QUAN

Th.s. Nguyễn Thị Kim Loan

Trường Cao đẳng Nội vụ Hà Nội

1. Nhận diện bài tổng quan

Trong hoạt động thông tin thư viện hiện nay, bài tổng quan – một sản phẩm thông tin phổ biến khá rộng rãi vẫn chưa có được một cách nhìn thống nhất. Nhiều khi người ta vẫn sử dụng khá tùy tiện các thuật ngữ khác nhau như tổng thuật, tổng quan, tổng luận... để chỉ dạng sản phẩm thông tin này. Xây dựng một cái nhìn hệ thống và toàn diện về dạng bản tin hay sản phẩm thông tin này là một nhu cầu cấp thiết, giúp chúng ta có thể nhận diện nó một cách rõ ràng, chính xác, và qua đó sẽ thuận lợi hơn khi tiến hành biên soạn các bài tổng quan cho các nhu cầu thông tin khác nhau, đó cũng chính là mục tiêu của bài viết này.

Trong "Đại từ điển tiếng Việt" do Nguyễn Như Ý chủ biên từ **tổng quan** được giải thích là từ dùng để chỉ một cái nhìn tổng quát, toàn diện đối với một đối tượng nào đó.[6]

Hiện nay, công tác thông tin khoa học và nghiên cứu khoa học trong và ngoài nước cách hiểu và giải thích thuật ngữ này chưa có sự đồng thuận. Các học giả khối Anh - Mỹ cho rằng, tổng quan là một bài đánh giá, giới thiệu sách có hai chức năng: chức năng mô tả nội dung tài liệu và chức năng đánh giá nội dung, thành tựu và ưu nhược của tài liệu đó. Ví dụ, Lester S. King cho rằng: "Trước hết nó (bài tổng quan) chỉ dẫn cho đông đảo bạn đọc những ý tưởng chính trong nội dung của sách và nó có thể phê phán, đánh giá những thành công của cuốn sách đó. Cả hai chức năng này phân biệt với nhau khá rõ nhưng chúng cũng luôn thuộc về nhau". [4; tr.343]. Theo các tác giả này thì bài tổng quan sách chỉ có độ dài

từ 250 từ đến 500 từ, và cho phép đến 1000 từ nếu tài liệu gốc lớn và có giá trị đặc biệt. Cùng với khái niệm này các nhà thư viện học Anh - Mỹ còn đưa ra một khái niệm nữa là: "bài viết dạng tổng quan" (nguyên văn: Review article) với dung lượng lớn hơn khoảng từ 1000 đến 1500 từ để chỉ một bài viết tổng quan về một nhóm tài liệu có liên quan đến cùng một đề tài.

Như vậy theo quan niệm của các nhà thư viện học Anh - Mỹ thì tổng quan là một bản tin hay một bài báo, bài viết giới thiệu những nét chính về nội dung, và đánh giá, phê bình các thành tựu một tài liệu hay của một nhóm tài liệu liên quan đến một đề tài.

Ở Việt Nam, cho tới nay, còn thiếu vắng những công trình nghiên cứu về dạng sản phẩm thông tin này. Những tài liệu viết về đề tài này thực sự hiếm hoi. Tuy nhiên cũng có thể kể đến một vài tài liệu quan tâm đến dạng sản phẩm thông tin tổng quan. Ví dụ TCVN 4523-88 về việc phân loại ấn phẩm thông tin có đưa ra các định nghĩa về một số dạng tổng quan, tuy được gọi bằng một thuật ngữ khác là tổng luận. Trong "Tài liệu hướng dẫn biên soạn tổng luận và chỉ dẫn phân tích" của Trung tâm Thông tin Tư liệu Khoa học và Công nghệ Quốc gia thì **tổng quan** lại là thuật ngữ dùng để chỉ một dạng đặc biệt của bài tổng luận. Theo tài liệu này thì: "*Tổng quan là một tổng luận biên soạn dưới dạng báo cáo tổng kết về các thành tựu khoa học, kỹ thuật, công nghệ hoặc sản xuất kinh doanh trong một thời kỳ cụ thể*". [2; tr.5] nhằm cung cấp các dữ liệu thông tin được nghiên cứu phân tích kỹ lưỡng về các thành tựu nổi bật trong và ngoài nước và các kiến

ngiht phát triển chúng. Cũng trong tài liệu này, **Tổng luận** được định nghĩa "là loại hình sản phẩm thông tin phân tích dưới dạng một tài liệu trình bày có hệ thống và cô đọng kết quả xử lý phân tích - tổng hợp nhiều nguồn tin (tài liệu) khác nhau xuất hiện trong một khoảng thời gian nhất định, về một vấn đề, đề tài nhất định, tức là về hiện trạng, mức độ và xu hướng phát triển của chúng" [2; tr.4].

Theo quan niệm trên đây thì tổng quan phải là một bản tin được biên soạn từ việc phân tích tổng hợp nhiều tài liệu khác nhau, *không có tổng quan về một tài liệu*. Quan niệm này cũng được một số nhà thư viện học Nga chia sẻ.

Sở dĩ có sự khác biệt như vậy trong quan niệm về nội hàm của thuật ngữ "Tổng quan" là do mỗi nhóm tác giả trên đây đều xuất phát từ những mục đích riêng, từ cách tiếp cận riêng của mình. Họ đưa ra thuật ngữ để chỉ những sản phẩm thông tin mà họ biên soạn, phục vụ cho hoạt động thông tin của họ, mà không mấy quan tâm đến những lý luận chung về loại hình xử lý mô tả nội dung tài liệu này một cách hệ thống và toàn diện. Mặt khác, chính sự đa dạng và phức tạp của các bài viết, bản tin dạng tổng quan đã làm cho các tác giả này có những quan niệm khác nhau về nội hàm của thuật ngữ tổng quan.

Tuy có quan niệm khác nhau về đối tượng của bài tổng quan, nhưng các tác giả trong và ngoài nước đều thống nhất với nhau ở một điểm là bài viết dạng tổng quan là bài viết mang tính tổng hợp, khái quát, cô đọng về một đối tượng nhất định. (Đối tượng này tùy theo từng quan niệm có thể là một tài liệu hay một đề tài được phản ánh trong một nhóm tài liệu).

Qua khảo sát thực tiễn hoạt động thông tin trong và ngoài nước, xuất phát từ nội hàm của thuật ngữ đã dẫn trên đây, ta thấy rằng, *Tổng quan (từ tương ứng trong tiếng Anh là review, Tiếng Nga là obzor), theo cách hiểu chung nhất, là một bản tin, một bài nghiên cứu độc lập phân tích, trình bày và đánh giá đầy đủ, khái quát, toàn diện các đặc điểm hình thức, nội dung, những ưu, nhược của một đơn vị tài liệu hay của một đề tài, chủ đề được phản ánh trong một nhóm tài liệu*

khác nhau.

Tổng quan, nhìn chung, là một sản phẩm thông tin, là kết quả của một quá trình phân tích - tổng hợp thông tin hàm chứa trong tài liệu và tái hiện chúng theo một hệ thống mới, cô đọng và khái quát. Do đó biên soạn dạng sản phẩm thông tin này là một việc không dễ dàng, đòi hỏi phải có những kỹ năng phân tích, tổng hợp cao kết hợp với những khả năng giải mã những tài liệu chuyên ngành ở mức độ chuyên gia. Tuy nhiên tùy từng mục đích sử dụng loại sản phẩm thông tin này, mà nó có mức độ phức tạp, chuyên sâu, tính chất nghiên cứu khác nhau.

2. Phân loại bài tổng quan

Bài tổng quan có thể phân loại theo hai tiêu chí sau đây: Theo đối tượng xử lý và theo đặc điểm nội dung của nó.

2.1. Phân loại theo đối tượng xử lý

Theo đối tượng xử lý ta có bài tổng quan về một tài liệu (hay một đối tượng đơn nhất) và bài tổng quan về một đề tài phản ánh trong một nhóm tài liệu.

2.1.1 Bài tổng quan về một tài liệu

Bài tổng quan dạng này sẽ mô tả, đánh giá một cách toàn diện, khái quát nhất những đặc điểm nội dung, hình thức, nghệ thuật của một đơn vị tài liệu (hay một đối tượng đơn nhất) và đánh giá nhận xét những ưu, nhược của tài liệu đó, cùng những giá trị của tài liệu đối với đời sống xã hội và đóng góp của tài liệu cho việc nghiên cứu khoa học nói chung, cho đề tài mà tài liệu đó đề cập đến nói riêng.

Bài tổng quan loại này thường được thể hiện dưới dạng bài nghiên cứu, giới thiệu tài liệu với nhiều mục đích khác nhau: từ tuyên truyền quảng cáo bán tài liệu, triển lãm trưng bày, công bố trên các tạp chí nghiên cứu khoa học như những công trình nghiên cứu mini, đến các báo cáo tóm tắt công trình nghiên cứu và các bài phản biện công trình nghiên cứu khoa học. Chính vì vậy mà dung lượng của chúng cũng rất khác nhau, tùy thuộc vào từng loại, từng mục đích phục vụ. Tối thiểu thì bài tổng quan loại này có dung lượng là 500 từ, nhưng cũng có bài dài tới vài chục trang.

2.1.2 Bài tổng quan về một đề tài phản ánh trong một nhóm tài liệu

Bài tổng quan dạng này còn được gọi là bài tổng quan về một nhóm tài liệu. Nội dung của dạng tổng quan này là phân tích một cách toàn diện, hệ thống những thông tin về một đề tài (hay một sự kiện, một hoạt động) nhất định phản ánh trong nhiều nguồn tin (tài liệu) khác nhau, công bố trong một giai đoạn, một thời kỳ nhất định và tổng hợp chúng lại theo một hệ thống mới, cấu trúc mới, phản ánh toàn diện các khuynh hướng, phương pháp, thành tựu và thiếu sót của việc nghiên cứu đề tài trong giai đoạn, thời kỳ đã chọn. Giúp người dùng tin có được một cái nhìn khái quát, toàn diện và hệ thống về tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài đó (hay tình hình, diễn biến của một sự kiện, một hoạt động trong giai đoạn đó).

Bài tổng quan dạng này thường phổ biến dưới dạng các bản tin độc lập, các bài nghiên cứu khoa học về một đề tài, một tác giả đăng trên các tạp chí nghiên cứu khoa học, các báo cáo tổng kết...

Nhìn chung, dung lượng của loại tổng quan này thường lớn hơn loại tổng quan về một tài liệu, tối thiểu là 1500 từ, đa số là dài tới vài chục trang, có thể dài tới hàng trăm trang.

2.2 Phân loại theo đặc điểm nội dung của bài tổng quan

Nội dung của bài tổng quan có thể rất sâu sắc, cũng có thể đơn giản hơn tùy thuộc vào trình độ của người biên soạn, mục đích sử dụng của bài tổng quan. Theo đặc điểm này, bài tổng quan có 3 loại: Tổng thuật, tổng quan thông thường và tổng luận.

2.2.1 Tổng thuật

Là dạng tổng quan đơn giản nhất, trong đó thuật lại một cách khách quan những ý tưởng, những nội dung thông tin rút ra từ các nguồn tin (tài liệu gốc) một cách hệ thống, cô đọng, không kèm theo những phân tích, nhận xét, đánh giá, phê phán hay kiến nghị của người biên soạn bài tổng quan. Dạng tổng thuật này có tài liệu gọi là Tổng luận tóm tắt [4; tr.4].

Bài tổng thuật không yêu cầu cao về khả năng

tổng hợp thông tin của người viết như các dạng tổng quan khác. Kỹ năng quan trọng nhất của dạng tổng thuật là kỹ năng giải mã, rút các thông tin cần thiết và phân nhóm, sắp xếp các thông tin đó theo một hệ thống hợp lý, logic nhằm phản ánh được một cách khách quan nhất những nét chính, xu hướng nghiên cứu chính về đối tượng (đề tài). Việc tổng hợp, sắp xếp và tái hiện các thông tin này thành bài tổng thuật nhìn chung là đơn giản, không có sự so sánh, phân tích sâu sắc. Bài tổng thuật nhiều khi không có cấu trúc chặt chẽ, người biên soạn bài tổng thuật chỉ dùng một số lời dẫn đơn giản để kết nối các thông tin rút ra được trong quá trình phân tích thông tin thành một hệ thống. (xem phụ lục).

Trong một bài tổng thuật, dung lượng thông tin phân tích và tách ra từ tài liệu gốc chiếm đến 80-90%, chỉ còn lại từ 10-20% là những lời dẫn của người biên soạn nhằm kết nối các thông tin đó thành một hệ thống. Trình độ, cá tính, quan điểm của người biên soạn bài tổng thuật chỉ có thể thể hiện một cách gián tiếp thông qua việc chọn lựa và hệ thống hoá thông tin, vì vậy không rõ nét như các bài tổng quan dạng khác.

2.2.2 Bài tổng quan thông thường

Là một bài viết có cấu trúc chặt chẽ, phản ánh một cách toàn diện, hệ thống về những đặc điểm hình thức, nghệ thuật, nội dung của tài liệu (một tài liệu đơn nhất, hay một nhóm tài liệu), đánh giá những thành tựu, thiếu sót của chúng.

Bài tổng quan này có nội dung sâu sắc hơn, cách thể hiện thông tin gắn kết và nhuần nhuyễn hơn so với bài tổng thuật. Để tạo thành một bản tổng quan như vậy, người biên soạn bên cạnh việc trình bày những đặc điểm chính của nội dung còn giới thiệu một số đặc điểm khác như phong cách, hình thức trình bày, giá trị nội dung và nghệ thuật, thành tựu... của tài liệu dưới lăng kính của chính mình.

Bài tổng quan thông thường có cấu trúc chặt chẽ, lôgic như một bài nghiên cứu khoa học. Tuy nhiên trong dung lượng của nó thường có 50-60% thông tin được chọn lựa, rút ra từ các tài liệu gốc dưới các dạng cô đọng và khái quát, còn 40-50% là những nhận xét, đánh giá của người biên

soạn bài tổng quan. So với bài tổng thuật, bài tổng quan thông thường thể hiện rõ nét hơn tính cách, trình độ, kiến thức và kỹ năng và đặc biệt là quan điểm, cảm nhận của người biên soạn đối với các thông tin phản ánh trong tài liệu gốc. Bởi vì những đặc điểm đó không phải chỉ thể hiện gián tiếp qua cách hệ thống hoá thông tin mà còn trực tiếp qua các nhận định, đánh giá và cảm nhận của người biên soạn đối với những thông tin của tài liệu gốc.

2.2.3 Tổng luận

Tổng luận là một dạng tổng quan đặc biệt, trong đó trình bày một cách hệ thống, toàn diện, cô đọng, logic những thông tin phân tích được từ đối tượng (thường là từ nhiều tài liệu) và luận bàn, đánh giá, so sánh các thông tin đó để rút ra những kết luận, nhận định có tính định hướng, lý luận, khái quát về vấn đề được nghiên cứu, đồng thời cũng đưa ra các kiến giải, kiến nghị, khuyến nghị của người biên soạn bài tổng luận về các vấn đề được nghiên cứu.

Tổng luận là dạng tổng quan đòi hỏi cao nhất về trình độ và kỹ năng của người biên soạn. Một bài tổng luận không chỉ là một sản phẩm thông tin thông thường, nó còn là một công trình nghiên cứu mini, trong đó người biên soạn không chỉ

tổng hợp các thông tin đã có về đề tài nghiên cứu, đánh giá, bình luận các thông tin đó mà còn phải đưa ra một số vấn đề, khía cạnh, cái nhìn mới đối với đề tài và có thể cả các biện pháp, quan điểm cụ thể để giải quyết các vấn đề đó theo quan điểm của tác giả biên soạn, viết tổng luận.

Bài tổng luận phải có bố cục chặt chẽ, logic, thể hiện rõ quan điểm và hướng tiếp cận của tác giả biên soạn. Trong bài tổng luận các thông tin được rút ra từ các tài liệu gốc chỉ chiếm 20-30% còn lại 70-80% là những đánh giá, bình luận, kiến giải, lý giải của tác giả bài tổng luận về các thông tin, các dữ liệu, các quan điểm của tài liệu gốc. Khác với hai dạng tổng quan nêu trên, bài tổng luận không chỉ thể hiện trình độ xử lý thông tin mà còn cả trình độ lý luận, khả năng quan sát tinh tế và khả năng tư duy, suy luận của tác giả tổng luận. Nhìn chung, bài tổng luận là một bài nghiên cứu khoa học thực sự, vì vậy để viết dạng tổng quan đặc biệt này phải là các chuyên gia chuyên ngành, những người am hiểu sâu sắc về lĩnh vực là đề tài của bài tổng luận.

Bảng nhận diện, so sánh dưới đây cho thấy rõ các điểm giống và khác nhau của ba loại bài tổng quan được phân loại theo đặc điểm nội dung:

NHẬN DIỆN, SO SÁNH BÀI TỔNG THUẬT, TỔNG QUAN THÔNG THƯỜNG VÀ TỔNG LUẬN

Tiêu chí so sánh	Tổng thuật	Tổng quan thông thường	Tổng luận
1. Nội dung	<ul style="list-style-type: none"> Chỉ gồm những thông tin phân tích ra từ tài liệu gốc và tái cấu trúc lại theo hệ thống mới mà tác giả bài tổng thuật kiến tạo ra. 	<ul style="list-style-type: none"> Những thông tin phân tích từ tài liệu gốc như những đặc điểm chính của nội dung, một số đặc điểm khác như phong cách, hình thức trình bày của tài liệu gốc; So sánh các thông tin rút ra từ các tài liệu khác nhau và các tài liệu liên quan. Những đánh giá, nhận định về giá trị nội dung và nghệ thuật, thành tựu... của tài liệu dưới lăng kính của người biên soạn. 	<ul style="list-style-type: none"> Những thông tin được tổng hợp từ các tài liệu gốc về đề tài nghiên cứu; Đánh giá, bình luận các thông tin đó các thông tin từ tài liệu gốc theo một cấu trúc mới; So sánh các thông tin rút ra từ các tài liệu khác nhau và các tài liệu liên quan. Đưa ra một số vấn đề, khía cạnh, cái nhìn mới đối với đề tài và có thể cả các biện pháp, quan điểm cụ thể để giải quyết các vấn đề đó theo quan điểm của tác giả biên soạn, viết tổng luận.

2. Cấu trúc	- Cấu trúc đơn giản, thông tin trình bày không gắn kết nhuần nhuyễn, chỉ được kết nối bằng một số lời dẫn của tác giả biên soạn.	- Cấu trúc logic, chặt chẽ, thông tin trình bày gắn kết nhuần nhuyễn hơn bài tổng thuật nhờ có những phần bình luận, nhận xét, đánh giá của tác giả bài tổng quan.	- Cấu trúc chặt chẽ logic. Thông tin trình bày gắn kết, nhuần nhuyễn. Các thông tin rút ra từ tài liệu gốc chỉ là cơ sở để tác giả tổng luận trình bày các đánh giá, nhận xét, phân tích và kiến giải của mình.
3. Tỷ lệ dung lượng thông tin	- 8 0 - 9 0 % thông tin từ tài liệu gốc; - 1 0 - 2 0 % thông tin do tác giả dùng làm lời dẫn để hệ thống các thông tin trên.	- 50-60% thông tin từ tài liệu gốc; - 40-50% thông tin là các nhận xét, đánh giá, nhận định, cảm nhận của tác giả bài tổng quan	- 20-30% thông tin từ tài liệu gốc - 70-80% thông tin là các lời bình luận, kiến giải, lý giải vấn đề của tác giả bài tổng luận và các đề xuất mới liên quan đến đề tài nghiên cứu.
4. Yêu cầu đối với người biên soạn	- Trình độ chuyên môn thuộc chuyên ngành phù hợp với đề tài biên soạn; - Khả năng phân tích, tổng hợp thông tin.	- Trình độ chuyên môn thuộc chuyên ngành phù hợp với đề tài biên soạn; - Khả năng phân tích, so sánh, tổng hợp thông tin; - Khả năng đánh giá thông tin và rút ra những nhận định của tác giả.	- Trình độ chuyên môn thuộc chuyên ngành phù hợp với đề tài biên soạn; - Khả năng phân tích, so sánh, tổng hợp thông tin; - Khả năng đánh giá thông tin và rút ra những nhận định của tác giả; - Khả năng tư duy sáng tạo để đề xuất các kiến giải, lý giải mới cho đề tài nghiên cứu.

Những số liệu về tỷ lệ dung lượng thông tin trên đây, thực ra chỉ là tương đối, được rút ra trong quá trình khảo sát thực tế các bài viết thuộc các thể loại nêu trên. Tỷ lệ này có thể luôn luôn dao động.

Như vậy ta thấy, bài tổng quan là một dạng sản phẩm thông tin được sử dụng khá rộng rãi trong công tác thông tin và nghiên cứu khoa học. Sự đa dạng về mục đích sử dụng và kèm theo đó là sự đa dạng về hình thức thể hiện và mức độ phức tạp của nó đã tạo ra các thuật ngữ khác nhau. Khung phân loại mà chúng tôi đề xuất trên đây sẽ tránh được sự trùng lặp và lúng túng khi sử dụng các thuật ngữ nêu trên và nhận diện rõ nét từng loại tổng quan cần thiết để phục vụ cho các mục đích thông tin và nghiên cứu khác nhau.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Biên soạn tổng luận và chỉ dẫn phân tích : tài liệu hướng dẫn / Trung tâm Thông tin Tư liệu Khoa học và Công nghệ Quốc gia. - H., 1993.
2. Bộ Khoa học và Công nghệ. *Trung tâm Thông tin tư liệu Khoa học và Công nghệ Quốc gia*. Tổng quan Công nghệ cao. - 2003. - số 1.
3. Introduction to the Techniques of Information and Documentation. - Paris : UNESCO, 1983.
4. **King, Lester S.** *The book review*. - Jama, Vol 205. - 1968.
5. **Manten, A.A.** *Book review in primary journal* // Journal of technical writing and communication. - vol.5. - 1975.

Xem tiếp trang 24

3. Bộ Văn hoá - Thông tin. *Hội nghị tổng kết hoạt động của hệ thống thư viện công cộng toàn quốc năm 2004-2006*. - Huế, 2007. - 112tr.

Trong nhiều năm gần đây, hệ thống thư viện công cộng đã nhận được sự quan tâm đầu tư kịp thời của Nhà nước, của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch nên hình ảnh thư viện đã có nhiều đổi khác theo chiều hướng tích cực. Tuy nhiên, thực tế vẫn còn nhiều thư viện gặp khó khăn về cơ sở vật chất, vốn tài liệu và đặc biệt là nguồn nhân lực – “chất xúc tác” thúc đẩy thư viện phát triển. Để hiểu rõ hơn về thực trạng này, tác giả bài viết đã đưa ra nhiều thông số về thực trạng nguồn nhân lực trong hệ thống thư viện công cộng Việt Nam như: số lượng cán bộ thư viện tại các thư viện tỉnh, huyện, thị xã; trình độ cán bộ; tỷ lệ cán bộ được đào tạo về thư viện; nhu cầu cán bộ thư viện... Qua đó, tác giả cũng đưa ra rất nhiều giải pháp nhằm thúc đẩy sự phát triển mạnh mẽ, bền vững đối với ngành thư viện nói chung và hệ thống thư viện công cộng nói riêng như giải pháp: Nâng cao chất lượng công tác, tuyển dụng; Cải thiện môi trường làm việc; Tăng cường kỷ cương; Bố trí và phân công cán bộ phù hợp với công việc; Chú trọng đãi ngộ, khen thưởng cán bộ...

In many recent years, public library system in Vietnam has received timely attention and investment from the government as well as from the Ministry of Culture, Sports and Tourism making image of library change a lot towards positive direction. However, in fact, many libraries still have difficulties in library facilities, collections and especially human resources – a “catalyst” to promote the development of libraries. To better understand this situation, the author provided a number of figures about situation of human resources in public library system in Vietnam: number of staff at provincial, district and commune libraries; qualification of staff; proportion of staff trained in library science, demand for librarians, etc. The author also suggested a lot of solutions to push up the strong and sustainable development of the library field in general and public library system in particular, such as improving quality of recruitment, improving the work environment, enhancing discipline, allocating appropriate personnel to the job, and pay attention to the compensation and reward for staff, etc.

NHẬN DIỆN VÀ PHÂN LOẠI...

Tiếp theo trang 29

6. Nguyễn Như Ý. *Đại từ điển tiếng Việt*. - H. : Khoa học xã hội, 2003.

7. Review and Reviewing: A guide / Ed. By A.J.Walford. - Phoenix : The Oryx Press. - 1986

8. TCVN 4523-88. *Ấn phẩm thông tin: Phân loại, cấu trúc, trình bày*. - Có hiệu lực từ 01-01-1988.

Bài tổng quan là một dạng sản phẩm thông tin được sử dụng khá rộng rãi trong công tác thông tin và nghiên cứu khoa học. Tuy nhiên hiện nay việc nhìn nhận chính xác một bài tổng quan vẫn chưa được rõ ràng vì nhiều người vẫn sử dụng khá tùy tiện các thuật ngữ khác nhau như tổng thuật, tổng quan, tổng luận... để chỉ dạng sản phẩm thông tin này. Trước thực tế đó, tác giả bài viết đã dẫn chứng một số quan điểm về thuật ngữ tổng quan của các học giả, các nhà thư viện học trên thế giới và Việt Nam, từ đó đưa ra điểm thống nhất chung về bài viết dạng tổng quan là bài viết mang tính tổng hợp, khái quát, cô đọng... về một đối tượng nhất định. Bên cạnh đó, tác giả bài viết cũng nêu ra những tiêu chí để phân loại bài tổng quan; bảng nhận diện, so sánh bài tổng thuật, tổng quan thông thường, tổng luận để giúp chúng ta sử dụng đúng từng loại tổng quan cần thiết phục vụ các mục đích thông tin và nghiên cứu khác nhau.

Literature review is a popular format in research and information activity. However, nowadays in Vietnam, identification of an exact literature review is not clear yet and many people are still using various Vietnamese terms for this. Based on this current status, the author provided some opinions on the term “literature review” of some Vietnamese and international scholars and library scientists, then concluded on the common points of literature review, which is a synthesised, overview and brief on a specific information object. In addition, the author also raised some criteria for literature review classification; table for identification and comparison between literature review and summary in order to use them appropriately for research and informational purposes.